

adskillige Aar, det gaar op til over 20 Aar, men jeg har gjort den Erfaring gjennem en lang Række af Aar, at det er noget ren Snaf, naar Folk fortælle, at vi ikke kunne faae vort Korn faaet om Joraaret, medmindre Søn- og Helligdage bruges. Naar man har haft Leilighed til at være Husbond i nogle og tyve Aar, saa tror jeg, man har Lov til at sige, at man derigjennem har gjort Erfaringer. Og naar der tales om, at vi ikke skulde kunne faae vort Arbeide gjort paa Landet, medmindre vi slide i det om Søndagen, da har jeg den stik modsatte personlige Erfaring og tillader mig i alerbødighed paa dette Sted at udtale, at vi kunne ikke forlange Mere end det, der staar i dette Lovforslags 4de Stykke i § 1, og det forekommer mig, at der paa dette Punkt godt kunde have været strengere Regler end dem, der er. Jeg haaber ganske vist, at det ærede Medlem ikke vil møde nogen Modstand fra Landsstingets Side i hans Bestræbelser for at støtte dem, der arbeide — og det er jo nærmest dem, han tænker paa — i dette, at de kunne faae Frihed en Gang imellem. Naar vi undtage adskillige praktiske Virksomheder, om hvilke vi vel altid kunde blive enige, forstaar jeg ikke, at Nogen kan komme og sige, at saadanne Bestræbelser due ikke. Det kan ikke nytte, at de komme med Betragtninger som denne: Hvad ville de Herrens saa sige, naar vi tænke paa Teglovnene, der kan man jo ikke slukke Ilden og lade Stenene ødelægges, der er man nødt til at brænde tilende, og de Mennesker, der skulle passe Ovnen, ere nødt til at blive ved at arbeide. Ja, naturligvis kan der vise sig enkelte Tilfælde, som man ikke kan gaa uden om, men det kan fornuftigvis ikke være Forslagsstillerens Mening paa dette Punkt at ville fastholde Noget, der er upraktisk og urimeligt; men overfor Landbruget i Almindelighed tillader jeg mig indtil videre at paastaa, at vi kunne rigtig godt faae vort Arbeide gjort, vi behøve ikke at slide om Søndagen ogsaa. Jeg har den Erfaring og har ogsaa den Overbevisning, at det er til Velsignelse og Gavn for alle Parter, at naar vi arbeide og tage fat alvorligt i 6 Dage, baade vi og vore Kreaturer, kunne vi godt hvile den syvende, og saa ere vi bedre oplagte og faae Mere bestilt, end naar vi slide tidlig og slide, baade Hellig og Søgn. Derfor siger jeg, at jeg vil være med til at støtte det ærede Medlem i hans Bestræbelser for at komme frem ad denne Vej. — Dette med Butikernes Lukning lod det jo til, at det ærede Medlem var enig i, at det kunde vi godt gaa til; der er jo ikke ret Mange, der kunne paastaa det Modsatte; thi det er

netop Ulykken, at den Eine presser den Anden frem, og derfor naae vi vist aldrig noget Resultat om, at disse Mennesker, der skulle staa bag Disten Ugen igjennem, skulle kunne faae nogen Frihed, med mindre vi faae en Lov, fordi Konkurrencen presser den Eine frem, saa den Anden ikke kan komme til at lade være, selv om han gjerne vilde. Derfor siger jeg ogsaa, at jeg tænker ikke, at han bliver uenig hverken med den ærede Forslagsstiller eller i alt Fald med dem i Thinget, som ville støtte Tanken i dette Lovforslag ved, at han tager Værtshusene med. Vi behøve ikke at gaa længere end til den anden Side af Bandet til Sverig, naar vi komme til Malmø om Søndagen, saa faae vi strax saadan Noget at se i Praxis; man kan ikke komme ind paa Udskænkingssteder i Malmø paa Tider, hvor det i Folge Loven er besaet at de skulle holdes lukkede saaledes som man kan i Kjøbenhavn. Man behøver ikke at gaa længere end til Skaane for at se dette praktisk gennemført, og jeg skulde ikke have Noget imod, at vi fik Værtshusene lukkede om Søndagen, tilbørlig i hvert Fald; jeg tror godt, vi kunne leve endda, fordi de ikke kunne faae Lov til at sidde og drikke Pengene op og øde Kræfterne aandeligt og materielt. Jeg haaber ikke, det vil volde Vanffelighed, hvis han vil tage den Side af Sagen op ogsaa. Jeg for mit personlige Vedkommende vil sige, at jeg vilde ønske, at det ærede Medlem maa have Held i sine Bestræbelser. At der, hvad Lovforslagets Enkeltheder angaar, kan være Ting, som skulle rettes, er naturligt, men det ærede Medlem er jo ogsaa villig til at rette dem. Jeg vil slutte mine Bemærkninger med at sige, at den Danke, der ligger bag ved dette Lovforslag, nemlig, at vi ville støtte saavel de Store som de Smaa, for at bruge et populært Udtryk, til at faae Frihed for at fløbe paa den ene og den anden Tid, er imidlertid Hovedsagen, og det kan ikke nytte, at der marscheres op med store Tal og Billeder om, at det vil være et saadant Nationaltab, om man gik denne Vej. De to Folk, som have været de rigeste Folk i Verden og ere det i dette Øieblik, ere Søderne og Engländerne, og jeg kjender ikke noget andet Folk, der holder mere Haerd over Helligdagen end dem, holder mere skarpt over netop at have Frihed en Dag om Ugen. I England er det gennemført anderledes skarpt end hos os. Deres Post- og Sernbanevæsen er ganske anderledes standset end vort, uagtet den engelske Nation er en mere udviklet Handels- og Fabriksnation end vor (Kjær: Amerika). Ja, ogsaa Amerika, siger det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgtreds (Kjær). Det er ikke et fattigt